

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Jacobi Wimpfelingij Schletstatensis Elegantie maiores

Wimpfeling, Jakob

[Heidelbergae], 1499

De pronominibus

[urn:nbn:de:bsz:31-131221](#)

addico distraho metio pro estimo. Constat condicco loco foeneror pacifico
pango pepigi. Condono, et si qua sunt alia similis hoc significatio Non
aut dicit. Hic vediit patria auri. Priamis redemit corp' Hectoris auri. si
licet dicere. Quantu emisti: tanti estimo. Emisti. equum decem florenis an
pluris. Ita q' hi duo calus grus et ablatius iuxta id est b' herent. Lau.

Teres mediis q' rotundus dicitur.

Lotus. eius loco Uniuersus pulchre sumitur.

Lemperitas pro crate et tempore ab oratoribus ponitur. a poetis aut p turbe
tione cel. Tonatio suauius q' tonitrum.

¶ VI

Uniuersalis affirmativa vel negativa in fine orationis ornata: ut Que vir
bonus facit laudant omnes. Quem te magis diligam habeo nemine. Vel
insigne aliquid nomine adiectuum: qualia sunt insignis egregius spectaculus magni
ficus, ut que ad me scribis sunt egregia. Vel aliquod insigne aduerbi, ut q'
mibi uisisti perfecti omnia diligenter.

Valeudo p sanitatem frequetissime pro languore accipit. ut Cicero ad
Terentium. Valeudine tua cura diligenter: hoc est labore et infirmitate. Fre-
quenter in apponimus adiectuum: ut faustus vel infastus. Ad distinguendum sta-
tu corporis: ut qua valetudine es: qua valetudine viuis. Respodebis. Infir-
ma aduersa mala valetudine. Vel opera bona. incolamus. optima valetudine.

Versipellis est dolosus: duplex simulator carens integritate: aliud habens
in ore: aliud in pectore.

Verbis: ablatius iste non unq' omittitur ita ut non cohereat substanti-
uum suo adiectu: ut paucis tecu agam. Non est opus multis brevibus nos
expediemus: subinrellige verbis.

Vetus melius q' villa. Villa enim est praediu. Unde villicus.

Volatilia pro volucribus ponuntur

Venustus p pulcher. Venustas. i. pulchritudo. Venustus. i. pulchre

Uniuersitas. melius dicitur gymnasium. academia. palestra

Eter. i. ille vel ille. et est tantu de duobus. Uniuersus hoc est totus.

De pronominibus

Ronomina in verbis prime et secunde personarum inclusa. si exprimantur non admittunt orationis venustatem.

Certe p quis se vel tumet oratores ponunt. Terentius. Certe in tri-
sti tibi excedendum puta.

Ipsa oratione ponit loco huius syllabe met. ut Ego ipse. tu ipse illi ipse: nos
ipsi. vobis ipsi: p egomet: tu imer: ille met: nos met: vos met. Et addis ad. pno:
nina deriuativa: ut in euangelio. Tu am ipius anima. et Cicero li. vi.. cpiſto
larum. Itaq' contentus ero noltra ipsoz amicicia.

Dei cui sui nostri vestri primitiva iunguntur adiectu: que copiosi quia
dam abundantiam important: aut promptu amorem vel odii vel efficacem cu-
piditatem demonstrant. ut mea amansissimus: tui obseruadissimus: nullum
tua amantior credas.

Cum duas rerum de monstratio vel relatio sese offert. pnomi ille remonteri
Hic vero vicinior: respodeat: ut Jacob Scotus argentinensis de mor. e. Hor-
rida sum prauis: uultus optabile lucru. Illos supplicij bos ego multo polis.

De

Heme:tere:sese geminata totalitatem significant. ut nra selegz offert: hoc est se ipsum totum.

Hic in'calibus exequitib*is* admittit ce syllabam . ut huiusce hisce hosce basce:sic et eiusce.

Is relatum non longe a suo antecedente collocetur: ut Scipio Africanus qui Carthaginem deuicit.

Id genus p illius generis usurpat oratores: ut multa sit id genus mostra De mulieris id genus rebus locutus est: hoc est illius generis.

Oratio frequenter a relatio quis et eius obliquis incipiat quod et suo antecedenti preponatur: ut quos in urbe tumultus excitaisti: multarum seditionum principium et causa fuerunt.

Iste quod referunt ad aliud interdum antecedentes quod solent coiter: ut audio te esse studiorum philosophie quod est mibi magnus solatium Lau.

Relatiuum qui non immediate sequuntur sed antecedentes: sed inter ea quiddam interponant: ut hoies diligo qui pacem et studio vacant. Nec hoies qui vacant et c. Cicero eloquacissimus fuit qui alijs i diecendo ostentavit. Non Cicero qui ostentavit et c.

Quis adiecta syllaba na exomatur: ut Quisnam cuisham cuinam quonam quonam.

Qui quis quod inter duo substantia positi sequenti nonunque et non precedenti concordamus: ut est locus in carcere quod Tullianum appellat. Plinius in coitu vero lune quod interlunum vocat. Tullius: tu concubita hominum que postea ciuitates vocaueruntur domitiae coniuncta quas vides dicimus

Quotiensque relatiuum cum suo verbo antecedenti preponitur: tunc ipsum antecedens per pulchritudinem in casu ipsi relatio concordat: licet cum apposito in casu discordet. ut Teren. Populo placerent quas fecisset fabulas Ovidius de puerina fabenis. Leadere sinu quas legerat herbas. Quintilianus. Tameo ne quos porreteret eos venena sint.

Quid non pro cur non Tullianum est: et a disertis valde frequentatum.

Qui que quid in rectis et in obliquis p aliquis accipit. Teren. Hec cui veritas sit mirum. Eius*i* alteui. Et in euan. Si quo minus. hoc est in aliquo minus.

Qui aduerbaliter sumitur p quare et pro qualiter. Terentius. Qui minus quam hercules scriuit omphale. Qui*i* quare. Horatius. Qui sic de senas: qui id est qualiter vel quomodo.

Loco aliquis vel quida venustus quisnam quisplam.

Qui pro quo in ablacio sumitur. Cicero ei post ponit propositionem cum vt quicum. id est cum quo Catullus. Passer delicie mee puelle qui cum lude re quem in sinu tenere et.

Quisquis. i. omnis qui vel quitanus quicquid id est omne quod vel quod cung*us*. Differunt tamen quicquid et quod cung*us*. Cum quicquid sit substantiuum ut quicquid festuum: quicquid molle: quicquid teneru: quicquid iocunditatis: quicquid gaudij: quicquid pecuniaru. Quodcum*us* vero est adiectum: ut quod cung*us* telum: quodcum*us* scutum: quodcum*us* iaculum. Lau.

Quo sepe p ut Terentius Ficti id quo patrem suum claret. Cuinus cuia cuius responsuum similis vel alterius causus admittunt. ut cuius pecus. Respondere potest. meum vel illius. Lau. Gallia.

Teriuatua meus tuus sius noster vester licet adiectua sint: sustinent enim pulchre secum ali*is*: quo*rum* adiectua: ut optima mea erga te coniunctio: claris?

De

suna tua virtus, amplissima tua benemerita. Hoc quinque ablatiis feminini ornatusse coniunguntur verbis impersonalibus interest et refert, ut mea interest tua refert: hoc est ad me pertinet. Dishi vel tibi utile est. Sie et sua nostra vestra Deo iure significat idem quodam modo quod mea auctoritate, meaque licentia: ac concessa mibi ab omnibus liberata. Lau.

Tu causa et tua causa plurimum differunt. Tu causa facio quod tibi ipse ad quem loquor exhibeo: ut tu causa ad Antonij castra profectus sum, quod est tue personae tuende gratia. Sed tua causa facio alteri quiddam propter te contemplatione tui sperans rem tibi gratiam fecisse cum alteri prodesem.

Nostras vestras cuias (que patria et nationem innuunt) pulchre substantia flagitunt: ut Georgius gemmingen prepositus in quadam epistola. Eant cibitum nostrates philosophi balbutientes sicut currere et platonem disputare. Etiam hec pronomina partes et quasi sacra significant: ut nostrates philosophi non sunt ita populares ut vestras qui ab epicuri schola procedunt. Et ciuitates philosophi vos estis, stoici ne an academician peripatetician nostrates epicurei. Lice. Putares ne unquam accidere posse ut mihi verba deessent, non solum ista vestrata oratoria, sed hec etiam leui nostriatia. Lau.

Aduerbiū ne interrogandi apte componitur pronomīnī hinc intersetendo et syllabam: ut hiccine est bonus vir: hancine contumeliam insignem. hoccine est officium patris.

Ecce componit cū pronomīnī eum cām: illū illam et c. ut Ecce ecē eccos eccas, ellum ellam ellos ellias: hoc ē. Ecce hic eum subintellige virum de quo agebamus. Ecce ecce hic cām mulierem de qua mentio erat. Leren. Ecce parmenonem. Laurentius Valla.

De verbis

Erbum in fine locutionis ponatur: ut supra meminimus. de principio et fine locutionis. precepto iiii. si saltem quādam secum sonoritatem asserat Sic et Lullius in orationis fine explicavit dicere maius quam explicuit. Nam si explicuit diceret: imperfecto et debili numero verborū sonus clauderetur. Aulus gelius.

Coniunctiū infinitū suppositū eius tu vel aliud quodcumque sive explicatum sive implicatum in actū pulchre mutamus, et ipsa coniunctione et vel ut cōiunctiū adiunctā et medio tollimus: ut volo et tu scribas: iubeo et tu manducas: noui et tu ludas: cupio et tu proficisci ad vibem: gaudeo et decanatum consecutus es: cupio et Marcus veniat. Lepidius dicitur hec his verbis. Iglo te scribere: iubeo te manducare: noui te ludere: cupio te proficisci ad vibem gaudeo et decanatum consecutū esse: cupio Marcus venire. Et si forte et amphiologiam duo accusatiū circa verbū infinitū interuenient: ille suppositi locū habebit qui infinitū immediatū p̄cesserit: ut puto Pyrrhus romanos vincere posse: hoc est: puto et romani possunt vincere Pyrrhum.

Verba composita cum nonnullis prepositionibus et adverbis latinita sunt et si separantur dictiones componentes. ut Exeo domo vel exco domum: m:lius et eo ex domo vel eo extra domum: extrudo expello compono: pono compulso: Reddo et redeo pro iterum et econtro do et co.

Dalo, p magis volo. Intersum et interfui ecclesiæ electioni: bello: p sum vel sum in eccl. sia lect. one bello. Sc: et de alijs infinitis